

Publikace Oddělení rukopisů a starých tisků

EDIČNÍ ŘADY

Z klementinských pokladů

Pavel Štěpánek

Jezuita Ignaz Tirsch jako misionář, architekt a umělec v mexické Dolní Kalifornii.

1. vydání. Praha: Národní knihovna ČR, 2024. 125 stran. Z klementinských pokladů; 1. ISBN 978-80-7050-802-2.

399 Kč

Populárně naučná publikace ediční řady Z klementinských pokladů dává možnost nahlédnout do alba akvarelových kreseb, jež je dnes známé pod názvem Codex pictoricus Mexicanus a originál se nalézá ve sbírkách Národní knihovny. Jeho autorem je jezuita Ignaz Tirsch (1733–1781), který byl nejen misionářem, ale i architektem, přírodovědcem a umělcem. Kresby zachycují jak podobu krajiny, flóry a fauny, tak i obyvatel mexické Dolní Kalifornie kolem poloviny 18. století a jsou opatřeny stručnými záznamy nebo pouze názvy v indiánských jazycích či v němčině, částečně proloženými španělskými slovy a pojmy; Tirsch zachycoval především místní jména, rostliny nebo živočichy (zde v obrazové příloze je použit český překlad původního textu). Přestože jde o jednoduché dokumentární kresby, má tento soubor mimořádnou historickou a přírodovědeckou hodnotu; kromě toho je i svědectvím středoevropského pohledu na barokní Mexiko.

Alena Richterová

Knihy čtenářů a kniha návštěv klementinské knihovny

1. vydání. Praha: Národní knihovna ČR, 2024. 55 stran. Z klementinských pokladů;
2. ISBN 978-80-7050-819-0.

320 Kč

Druhý svazek ediční řady Z klementinských pokladů sleduje vývoj knihovnických služeb naší největší knihovny od jejího zpřístupnění veřejnosti v roce 1777. Podstatné jsou především dva ukazatele: počet čtenářů spolu s počtem výpůjček a také hodnocení návštěvníků, kteří si přišli prohlédnout architekturu knihovny a ukázky knižních cimélií. K obojímu poskytuje dostatek informací několik rukopisných svazků z fondů Národní knihovny ČR. Protokoly prezenčních a později také absenčních výpůjček dokládají rychlý nárůst počtu čtenářů i výpůjček, organizování služeb a jejich personální obsazení. Značný zájem návštěvníků o prohlídku Klementina dokládá další rukopis – návštěvní kniha, do které se návštěvníci zapisovali v průběhu 176 let až do roku 1958 a jež obsahuje více jak dvanáct tisíc podpisů.

Jakub Fryje

Kalifornský poloostrov na starých mapách

1. vydání. Praha: Národní knihovna ČR, 2025. 81 stran. Z klementinských pokladů;
3. ISBN 978-80-7050-823-7.

399 Kč

Třetí svazek ediční řady Z klementinských pokladů je věnován starým mapám zachycujícím Kalifornský poloostrov. Bohatý obrazový doprovod textu tvoří ukázky renesančních, a hlavně barokních map uložených ve sbírkách Národní knihovny ČR. Doprovází je dobové portréty kartografů, původních obyvatel Mexika i fotografie glóbů z klementinského Barokního sálu.

Jana Vackářová

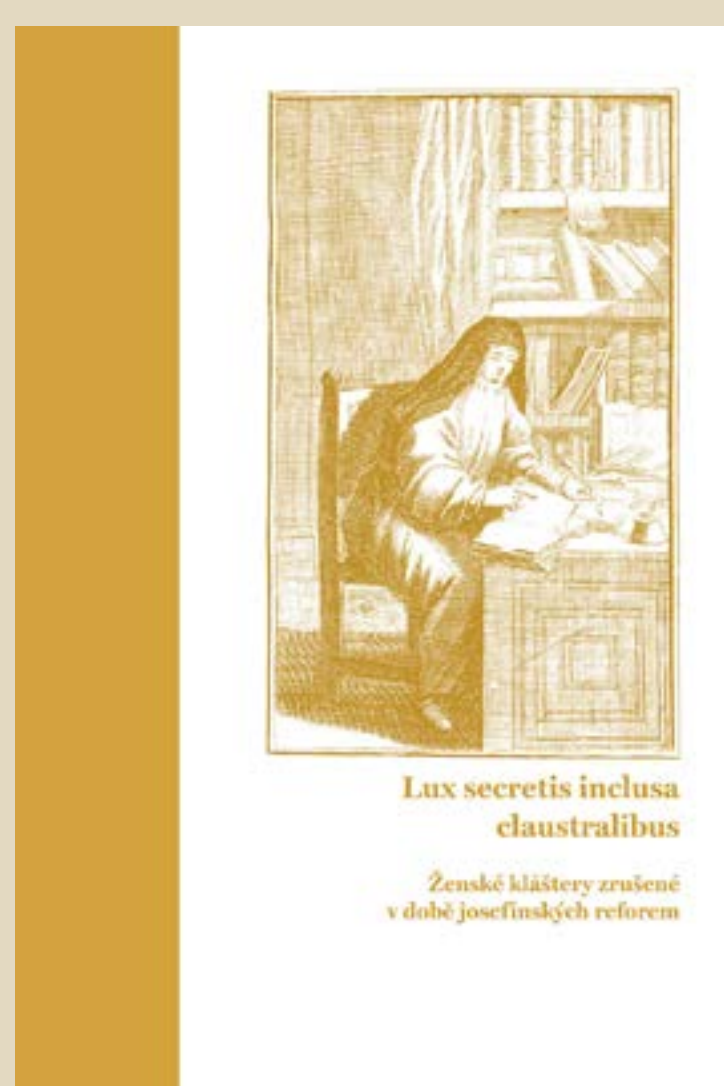
Století proměn astronomie Od Koperníka k Brahemu a Keplerovi

1. vydání. Praha: Národní knihovna ČR, 2026. 54 stran. Z klementinských pokladů; 4. ISBN 978-80-7050-841-1.

399 Kč

Čtvrtý svazek vypráví příběh jedné z nejvzácnějších astronomických knih z bohatých historických fondů uchovávaných v Klementinu.

Monographia Klementiniana

Lucie Heilandová a kol.

Lux secretis inclusa claustralibus Ženské kláštery zrušené v době josefínských reforem.

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2023. 140 stran. Monographia Klementiniana; I. ISBN 978-80-7050-787-2.

150 Kč

Kolektivní monografie z řady Monographia Klementiniana na příkladu českých a moravských ženských kontemplativních řádů seznamuje čtenáře nejen se samotným procesem rušení jednotlivých klášterů, ale i s dopady na osudy řeholnic.

Tomáš Klimek

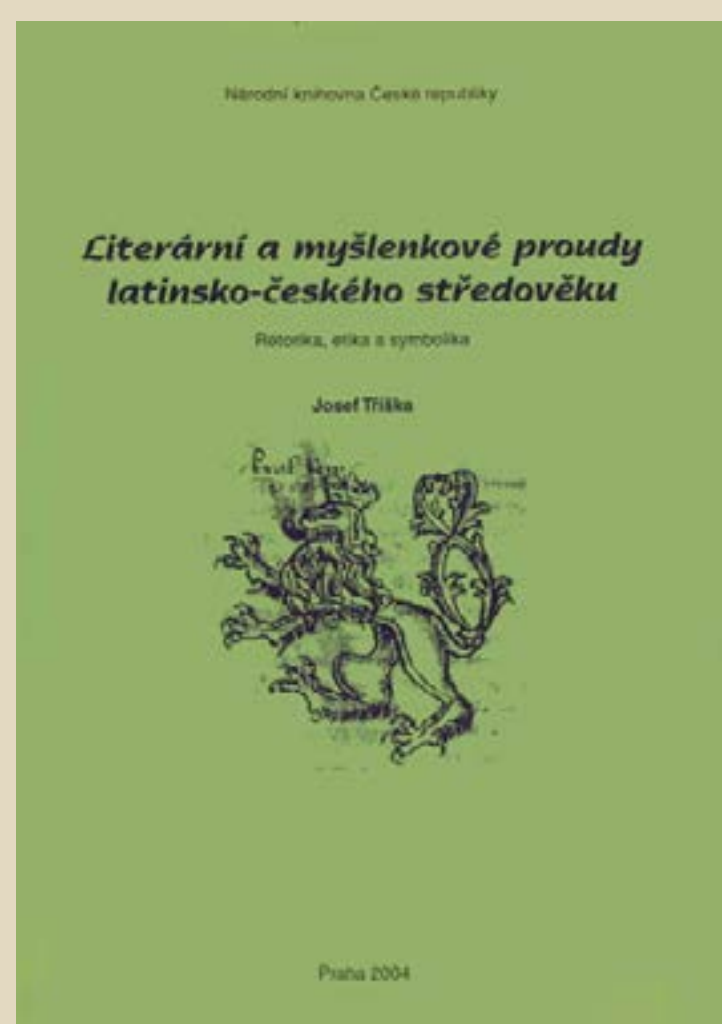
Živé příběhy zemřelých knížat. Kosmova kronika a ústní tradice

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2025. 193 stran. ISBN 978-80-7050-824-4.

320 Kč

Publikace se zaměřuje na vztah Kosmovy kroniky a světa mluveného slova. Autor se zabývá ústními informačními zdroji využitými kronikářem při psaní, ale sleduje i tzv. druhý život jeho díla jakožto zdroje pro vyprávění. Jako sondu ukazující způsob zpracování příběhu, který je ze své podstaty přitažlivým tématem hovorů a výkladů, si autor knihy zvolil tři případy napadení a vražd českých panovníků.

Monographia miscelanea

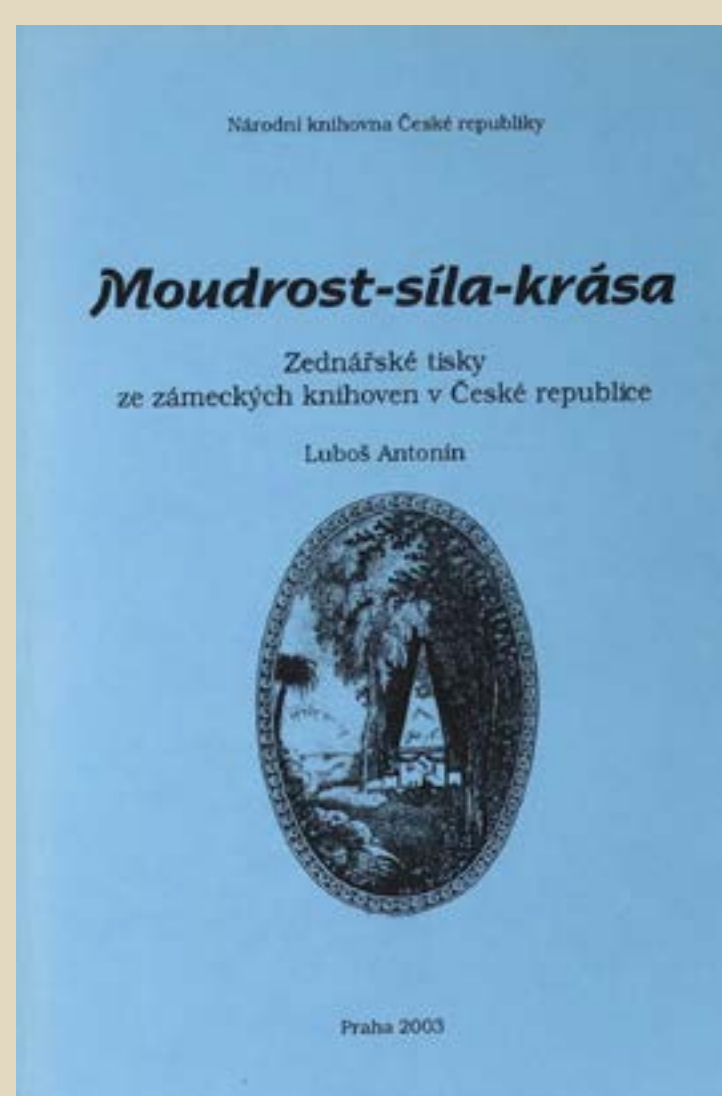
Josef Tříška

Literární a myšlenkové proudy latinsko-českého středověku: rétorika, etika a symbolika

Praha: Národní knihovna České republiky, 2004. 168 s. Edice oddělení rukopisů a starých tisků Národní knihovny v Praze. Monographia miscellanea; sv. 11. ISBN 80-7050-442-0.

80 Kč

Monografie se zabývá středověkým písemnictvím, zejména kulturními proudy starší české literatury, představuje jednotlivé žánry a autory.

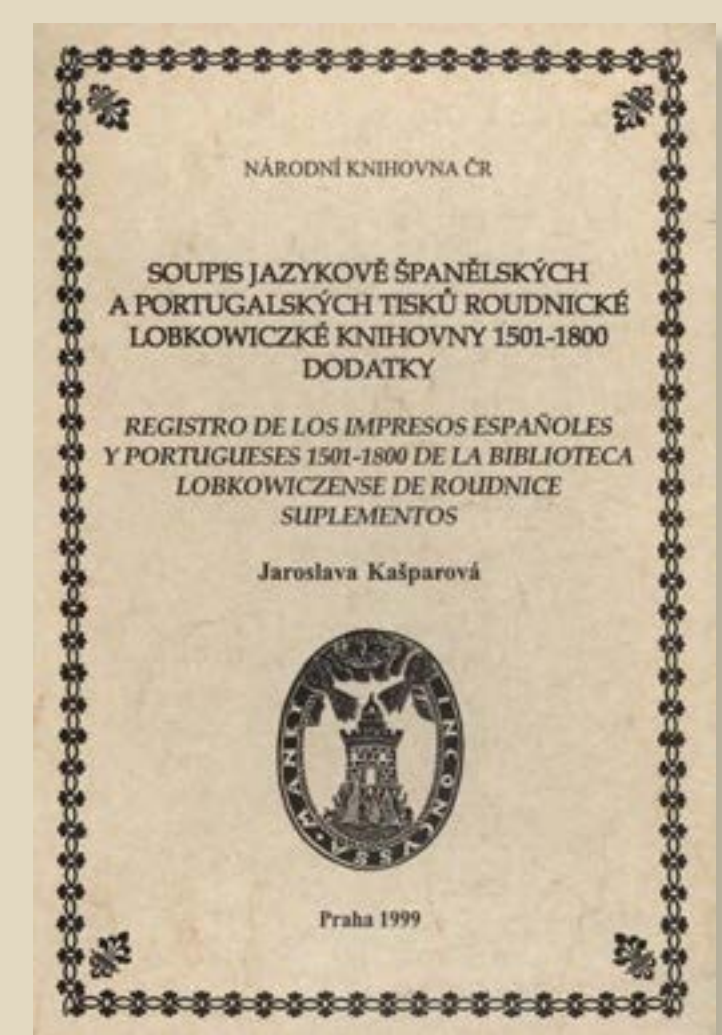
Luboš Antonín

Moudrost – síla – krása: zednářské tisky ze zámeckých knihoven v České republice

1. vyd. Praha: Národní knihovna ČR, 2003. 348 s. Edice oddělení rukopisů a starých tisků Národní knihovny v Praze. Monographia miscellanea; sv. 10. ISBN 80-7050-416-1.

170 Kč

Publikace přináší soubor zednářských tisků z knihoven odborně spravovaných oddělením zámeckých knihoven Národního muzea.

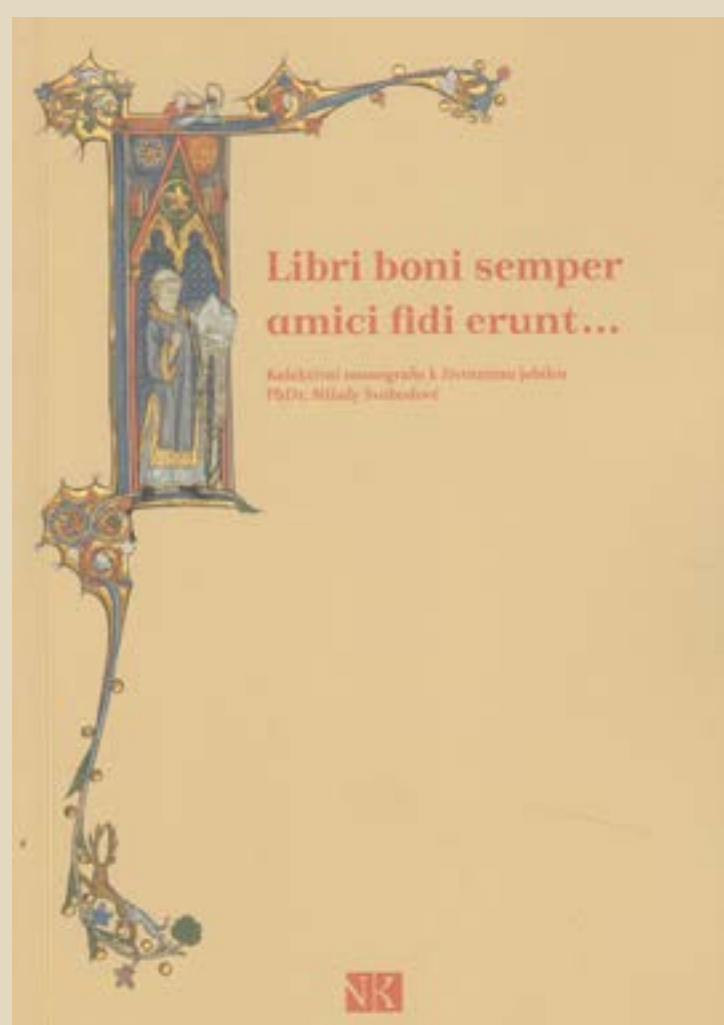
Jaroslava Kašparová

Soupis jazykově španělských a portugalských tisků Roudnické lobkowiczské knihovny 1501–1800

dodatky = Registro de los impresos españoles y portugueses 1501-1800 de la Biblioteca Lobkowiczense de Roudnice: suplementos. 1. vyd. Praha: Národní knihovna ČR, 1999. 201 s. Edice oddělení rukopisů a starých tisků. Monographia Miscellanea; sv. 7. ISBN 80-7050-336-X.

120 Kč

JUBILEJNÍ SBORNÍKY

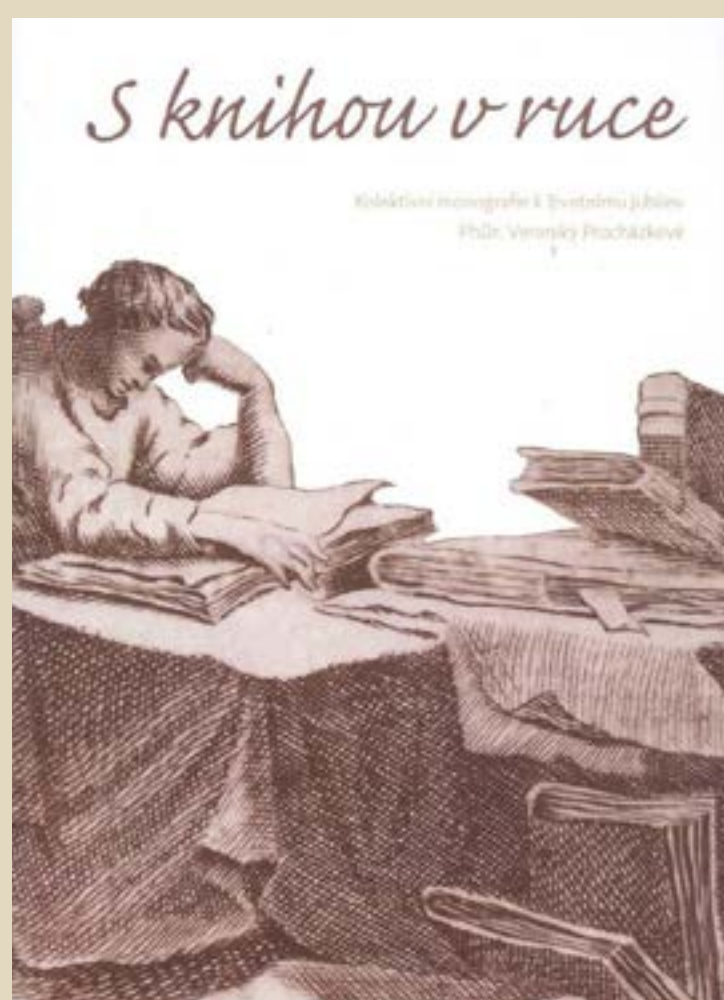

Alena Císařová Smítková

Libri boni semper amici fidi erunt...

kolektivní monografie k životnímu jubileu PhDr. Milady Svobodové. 1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2023. 268 stran, 23 nečíslovaných stran obrazových příloh. ISBN 978-80-7050-780-3.

380 Kč

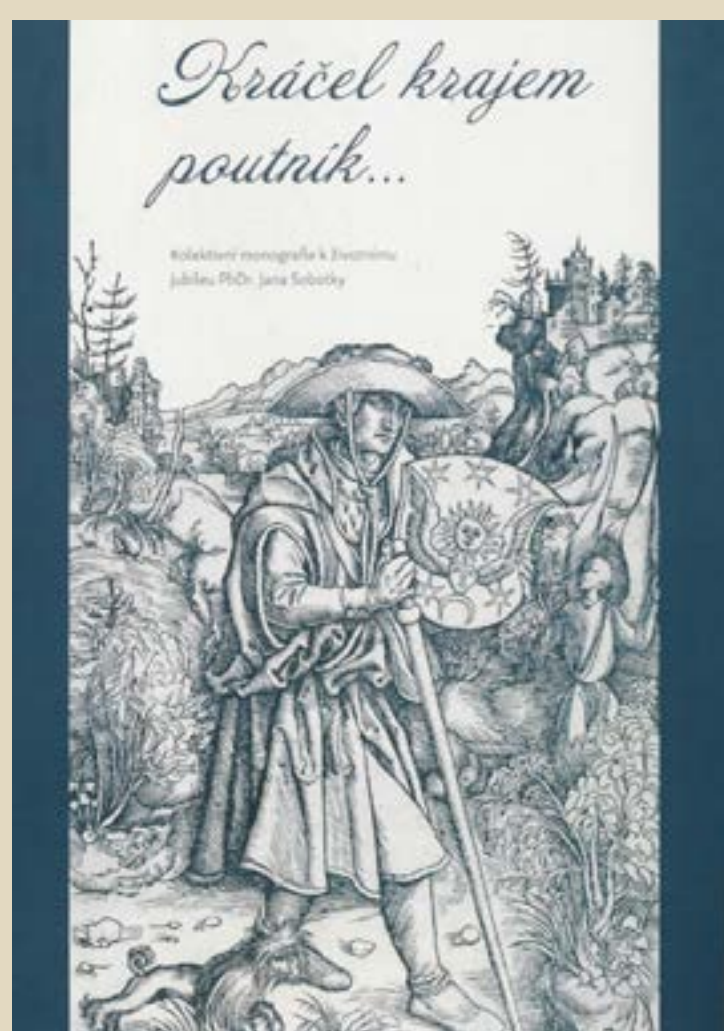

Alena Císařová Smítková

S knihou v ruce: kolektivní monografie k životnímu jubileu PhDr. Veroniky Procházkové

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2020. 323 stran. ISBN 978-80-7050-727-8.

349 Kč

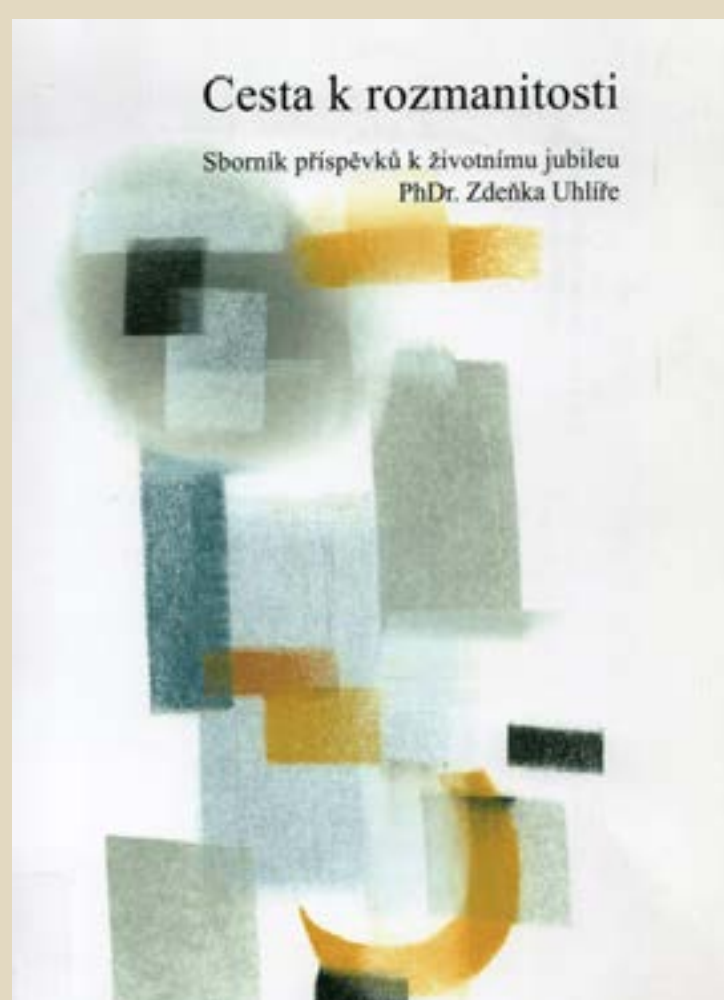

Alena Císařová Smítková

Kráčel krajem poutník...: kolektivní monografie k životnímu jubileu PhDr. Jana Sobotky.

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2020. 232 stran. ISBN 978-80-7050-728-5.

299 Kč

Renáta Modráková a Tomáš Klimek

Cesta k rozmanitosti, aneb, Kavárenský povaleč digitálním historikem středověku: sborník příspěvků k životnímu jubileu PhDr. Zdeňka Uhlíře

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2016. 222 stran. ISBN 978-80-7050-670-7.

159 Kč

Zuzana Adamaitis a Tereza Paličková

Manu propria ... : sborník příspěvků k životnímu jubileu PhDr. Aleny Richterové, CSc.

1. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky, 2012. 285 s. ISBN 978-80-7050-614-1.

150 Kč

KATALOGY HISTORICKÝCH FONDŮ

Michal Dragoun

Knihovna mistra Křišťana z Prachatic

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2024. 537 stran. ISBN 978-80-7050-815-2.

390 Kč

Publikace se na základě provenienčního průzkumu rukopisů Národní knihovny České republiky věnuje rekonstrukci osobní knihovny Křišťana z Prachatic.

Milada Svobodová

Rukopisy palácové knihovny hrabat Czerninů z Chudenic v Praze na Hradčanech dochované ve fondu pražské lobkowiczské knihovny v Národní knihovně České republiky

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2023. 2 svazky (920 stran, 19 nečíslovaných stran obrazových příloh). ISBN 978-80-7050-793-3.

800 Kč

Michal Dragoun

Středověká knihovna Starého Města pražského

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2022. 455 stran. ISBN 978-80-7050-767-4.

590 Kč

Autor rekonstruuje podobu knižních fondů, které ve 14. a 15. století vlastnilo Staré Město pražské. V úvodní stati se zabývá historií knihoven působících v Praze za časů Lucemburků a Jiřího z Poděbrad. Většinu publikace pak tvoří katalog dochovaných rukopisů někdejší staroměstské knihovny.

Petra Zelenková

Sbírka univerzitních tezí z Národní knihovny ČR

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2020. 154 stran. ISBN 978-80-7050-724-7.

369 Kč

Katalog věnovaný unikátnímu souboru univerzitních tezí, které ve svých sbírkách uchovává Národní knihovna v Praze. Úvodní text objasňuje funkci a podobu tohoto specifického druhu barokní grafiky v širším uměleckohistorickém kontextu.

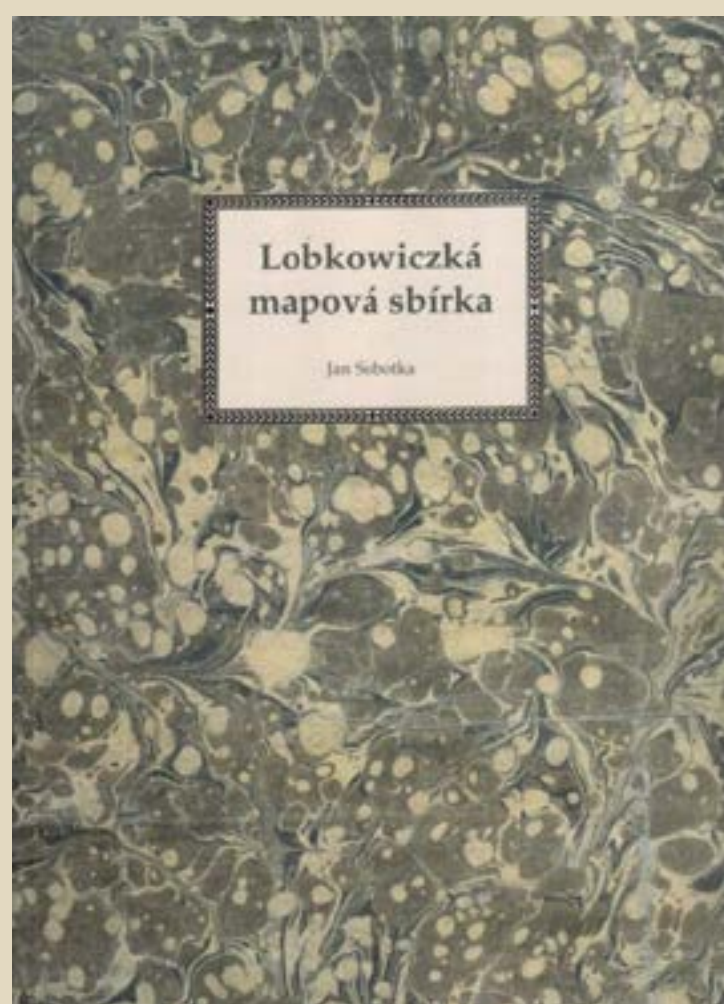
Tereza Paličková a Zuzana Adamaitis

Czerninská rodová knihovna: tisky 16. století czerninské provenience ve fondu pražské lobkowiczské knihovny v Národní knihovně České republiky

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2019. 331 stran. ISBN 978-80-7050-712-4.

289 Kč

Katalog tisků 16. století czerninské provenience ve fondu pražské lobkowiczské knihovny v Národní knihovně České republiky.

Jan Sobotka

Lobkowiczská mapová sbírka

1. vydání. Praha: Národní knihovna ČR, 2017. 133 stran. ISBN 978-80-7050-682-0.

229 Kč

Sbírka novověkých map hořínsko-mělnické větve Lobkowiczů.

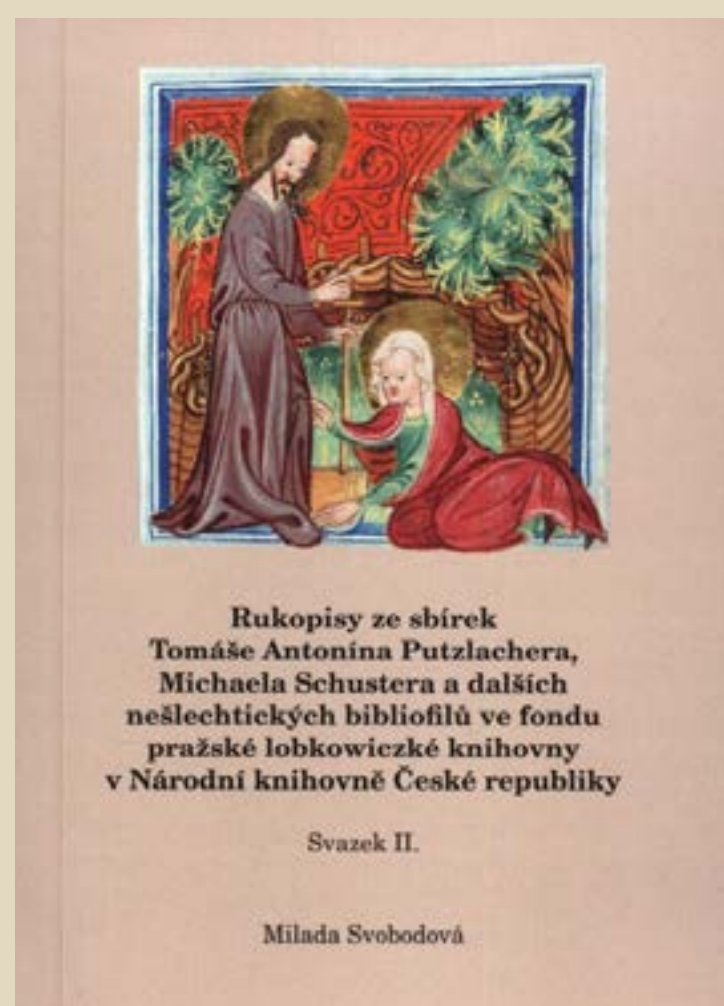

Jindřich Marek a Michal Dragoun

Soupis středověkých latinských rukopisů Národní knihovny ČR: doplňky ke katalogu Josefa Truhláře = Catalogus codicum manu scriptorum Latinorum medii aevi qui in Bibliotheca Nationali olim Universitatis Pragensis asservantur: additamenta ad catalogum Josephi Truhlář

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2016. 693 stran. ISBN 978-80-7050-669-1.

509 Kč

Milada Svobodová

Rukopisy ze sbírek Tomáše Antonína Putzlachera, Michaela Schustera a dalších nešlechtických bibliofilů ve fondu pražské lobkowiczské knihovny v Národní knihovně České republiky

1. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky, 2012. 2 sv. (322 s., s. 330-682). ISBN 978-80-7050-597-7.

330 Kč

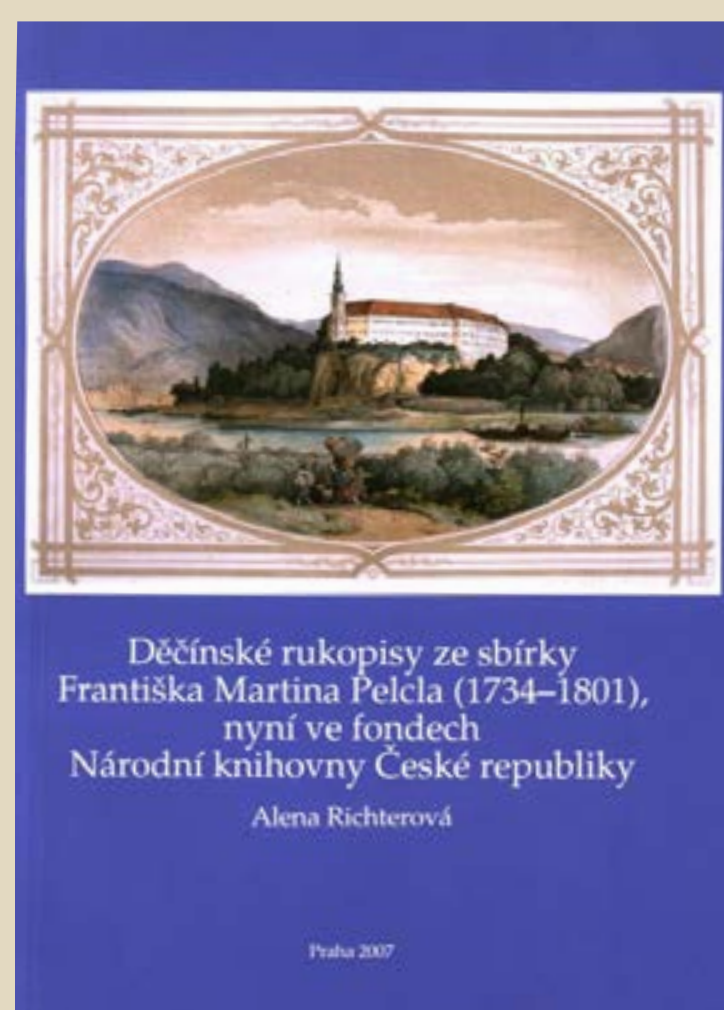
Kamil Boldan a Emma Urbánková

Rekonstrukce knihovny Bohuslava Hasištejnského z Lobkovic: katalog inkunábulí roudnické lobkovické knihovny

1. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky, 2009. 902 s. ISBN 978-80-7050-573-1.

540 Kč

Katalog inkunábulí roudnické lobkovické knihovny Bohuslava Hasištejnského z Lobkovic (asi 1461–1510).

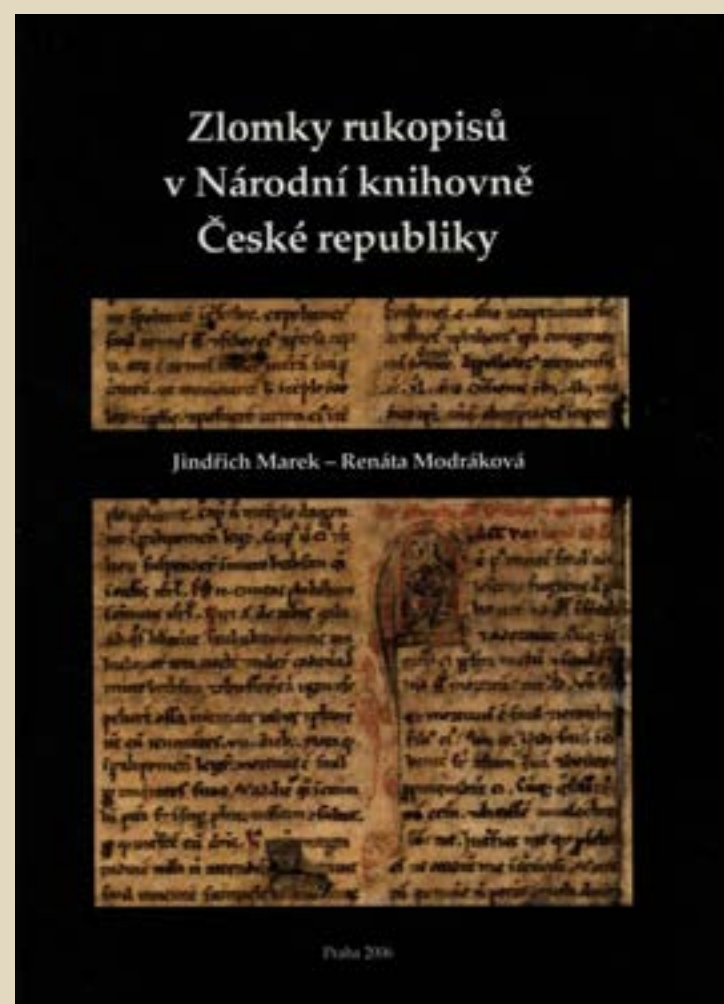
Alena Richterová

Děčínské rukopisy ze sbírky Františka Martina Pelcla (1734–1801), nyní ve fondech Národní knihovny České republiky

1. vyd. Praha: Národní knihovna ČR, 2007. 320 s., [4] s. barev. obr. příl. ISBN 978-80-7050-531-1.

150 Kč

Soupis rukopisů z knihovny českého historika a literárního vědce, které získalo oddělení rukopisů a starých tisků NK ČR.

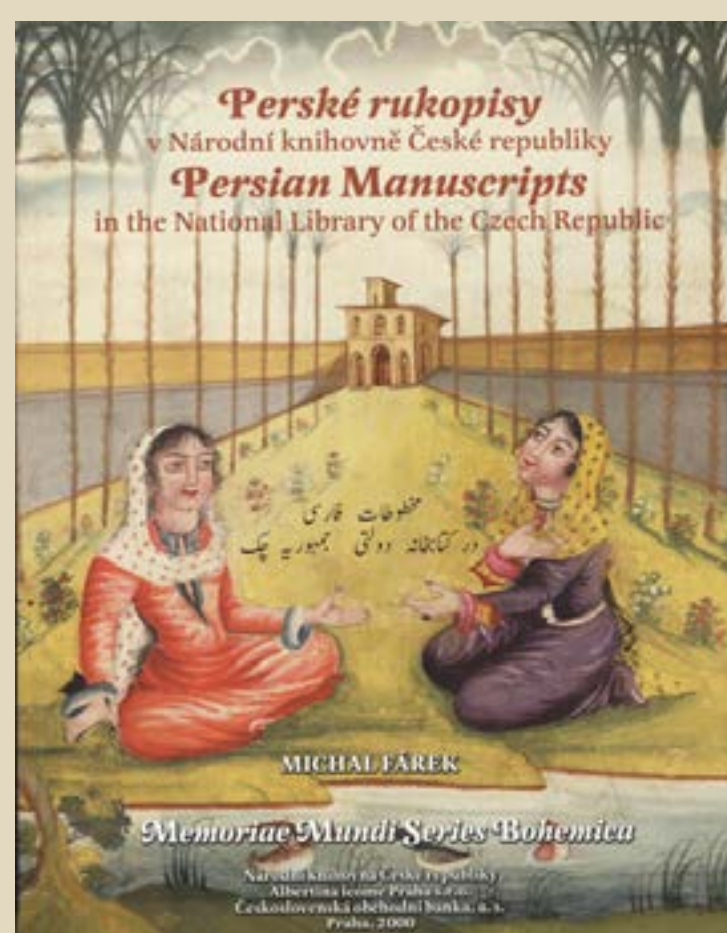
Jindřich Marek a Renáta Modráková

Zlomky rukopisů v Národní knihovně České republiky

1. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky, 2006. 143 s., [25] s. obr. příl. ISBN 80-7050-499-4.

70 Kč

Soupis a charakteristika rukopisných zlomků zpracovaných oddělením rukopisů a vzácných tisků Národní knihovny ČR.

Michal Fárek

Perské rukopisy v Národní knihovně České republiky = Persian manuscripts in the National Library of the Czech Republic

1. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky, 2000. 44 s. Memoriae Mundi Series Bohemica. ISBN 80-7050-359-9.

200 Kč

Katalog perských rukopisů ve sbírkách NK ČR.

Klášter premonstrátů. Knihovna a Hoffmann, František. Soupis rukopisů knihovny Kláštera premonstrátů Teplá = Catalogus codicum manuscriptorum bibliothecae Monasterii Teplensis Ordinis Praemonstratensis

Vyd. 1. Praha: Archiv Akademie věd České republiky, 1999. 2 sv. Studie o rukopisech. Monographia, 3. Bibliotheca Strahoviensis. Series monographica; 1. ISBN 80-902464-7-8.

259 Kč

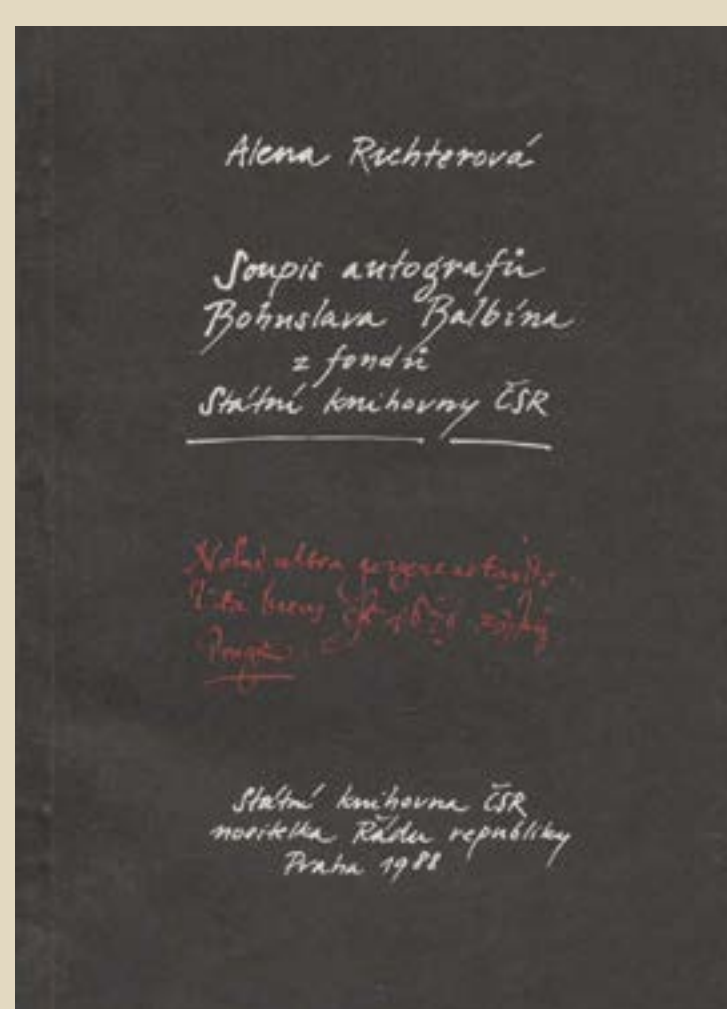
Milada Svobodová

Katalog českých a slovenských rukopisů sign. XVII získaných Národní (Universitní) knihovnou po vydání Truhlářova katalogu z roku 1906.

Praha: Národní knihovna ČR, 1996. 353 s. Edice oddělení rukopisů a starých tisků Národní knihovny v Praze. ISBN 80-7050-230-4.

65 Kč

Přehled českých a slovenských rukopisů z 15.-20. století, které získala Národní knihovna ČR v letech 1906-1996.

Alena Richterová

Soupis autografů Bohuslava Balbína z fondů Státní knihovny ČSR

1. vyd. Praha: SNTL, 1988. 222 s. Edice sektoru služeb a speciálních oddělení St. knihovny ČSR.

10 Kč

MONOGRAFIE

Renáta Modráková

Kunhuta: královská dcera a svatojiřská abatyše

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2023. 203 stran. ISBN 978-80-7050-794-0.

200 Kč

Životní osudy Kunhuty Přemyslovny, která se stala mazovskou vévodkyní a později abatyší kláštera benediktinek u sv. Jiří na Pražském hradě. Práce se soustředí také na rozbor unikátních rukopisů patřících abatyši Kunhutě.

Renáta Modráková

Knižní kultura kláštera benediktinek u sv. Jiří na Pražském hradě

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2022. 611 stran. ISBN 978-80-7050-751-3.

520 Kč

Publikace představuje rukopisnou produkci a knižní fondy někdejšího kláštera, zrušeného v 18. století. Úvodní část líčí historii konventu a s ním související kapituly. Následuje rozsáhlý katalog, který pojednává o jednotlivých svazcích, jejich provedení a obsahu.

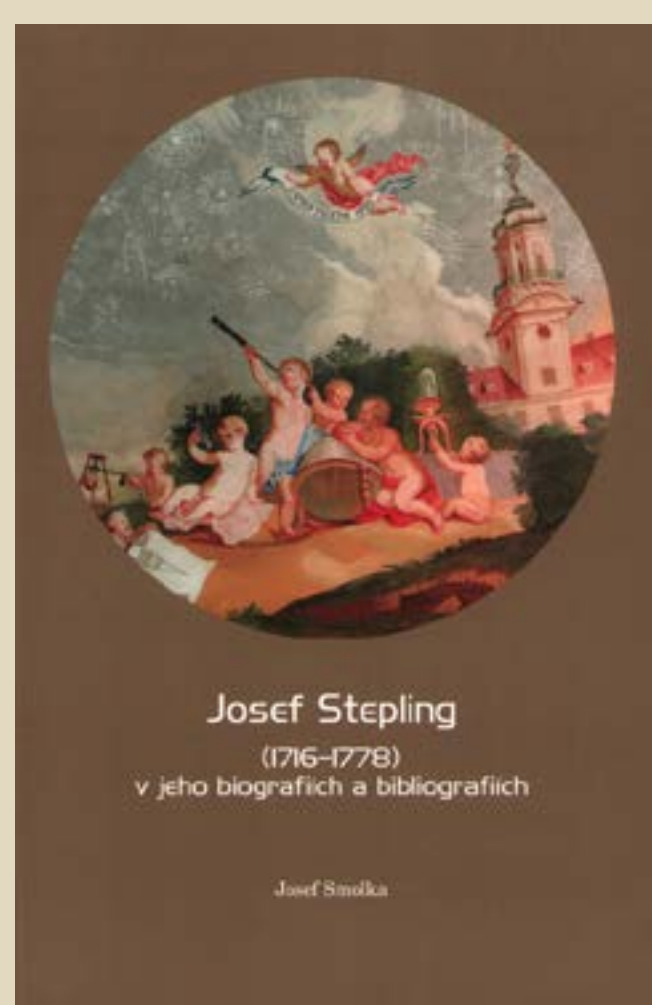
Petra Oulíková

Klementinum

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2019. 277 stran. ISBN 978-80-7050-710-0.

299 Kč

Kniha přibližuje stavební vývoj barokního areálu Klementina a uměleckou výzdobu jeho vnitřního zařízení. Publikace vychází z dizertační práce autorky z roku 2001 a je obohacena novými poznatky.

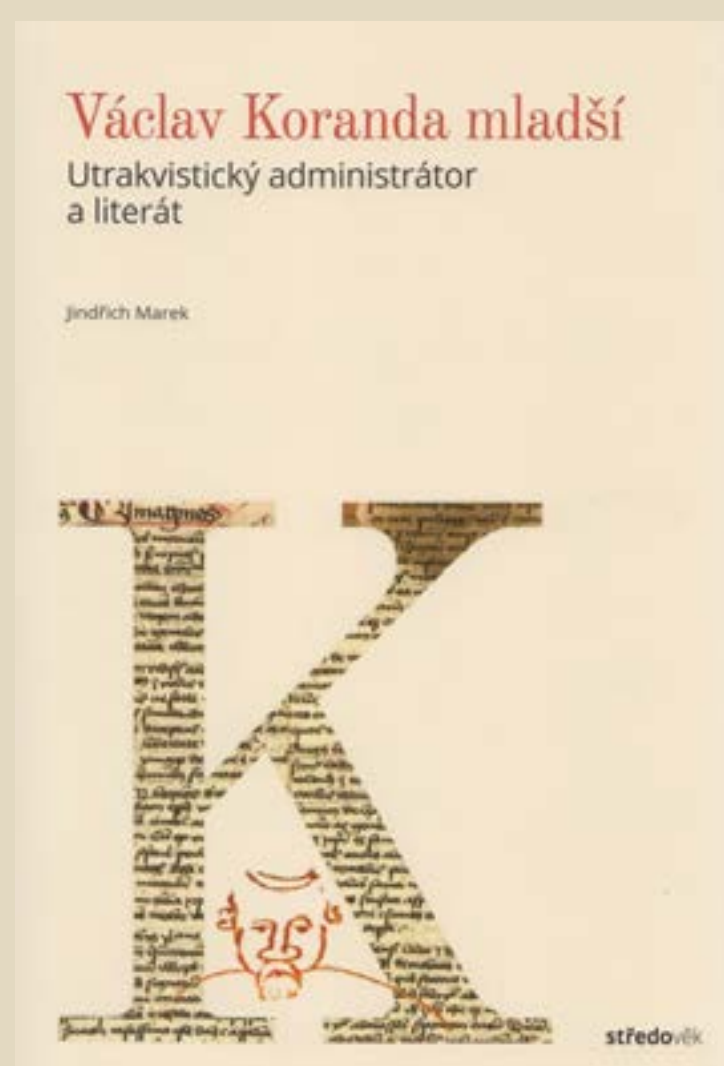
Josef Smolka a Jana Vackářová

Josef Stepling (1716–1778) v jeho biografích a bibliografiích

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2018. 241 stran. ISBN 978-80-7050-700-1.

359 Kč

Monografie se věnuje životu a dílu matematika, fyzika, astronoma a meteorologa, který zvýšil kvalitu vzdělávání v tehdejší Rakousku a zvláště v českých zemích obratem k metodám infinitesimálního počtu a potřebnému experimentování ve fyzice a přírodních vědách vůbec.

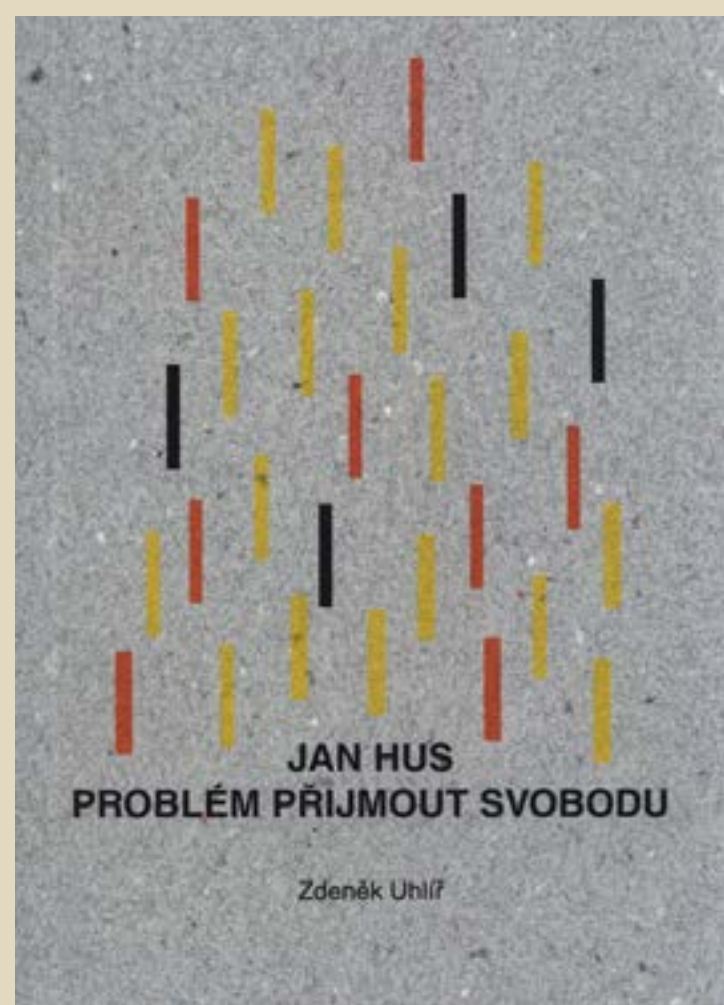
Jindřich Marek

Václav Koranda mladší: utrakvistický administrátor a literát

1. vydání. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2017. 259 stran. Středověk; sv. 3. ISBN 978-80-7422-586-4.

299 Kč

Kniha českého historika se věnuje životu a dílu českého utrakvistického teologa a spisovatele Václava Korandy mladšího, zejména jeho knihovně a polemikám s katolíky a radikální reformací.

Zdeněk Uhlíř

Jan Hus: problém přijmout svobodu

Vydání první. Praha: Národní knihovna ČR, 2015. 87 stran. ISBN 978-80-7050-649-3.

95 Kč

Publikace sleduje jednak Husův myšlenkový vývoj, jednak ideové střety v českých zemích.

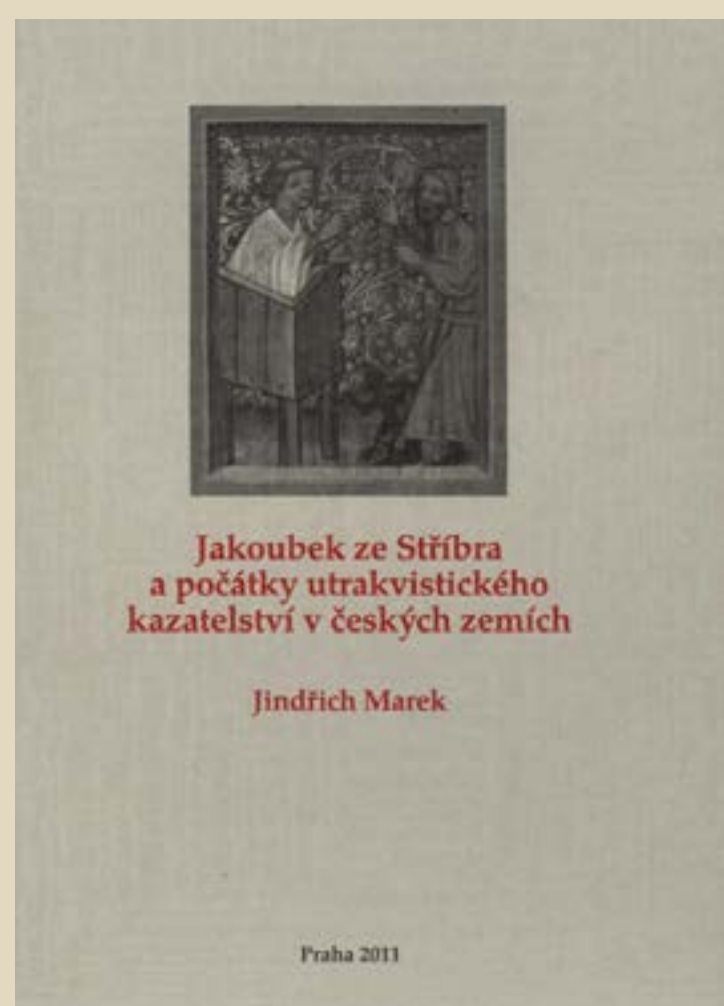
Kamil Boldan a Jindřich Marek

Libri catenati Egrenses: knihy a knihovna chebských františkánů v pozdním středověku a raném novověku.

1. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky, 2013. 358 s. ISBN 978-80-7050-618-9.

360 Kč

Autoři celkem 11 studií upozorňují na jednotlivé rukopisné texty či jejich soubory, na iluminace a rané grafiky významné z hlediska umělecké historie, popisují činnost klášterní knihvazačské dílny, zabývají se vývojem knihovny i rekonstrukcí pozdně středověkých osobních knihoven, které vplynuly do chebského fondu, a chebskými katenáty.

Jindřich Marek

Jakoubek ze Stříbra a počátky utrakvistického kazatelství v českých zemích: studie o Jakoubkově postile z let 1413–1414

1. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky, 2011. 260 s. ISBN 978-80-7050-593-9.

195 Kč

Publikace se zaměřuje na rozbor Jakoubkovy kazatelské sbírky z let 1413–1414 zachované v rukopisech Národní knihovny ČR a Knihovny Národního muzea.

VÝSTAVNÍ KATALOGY

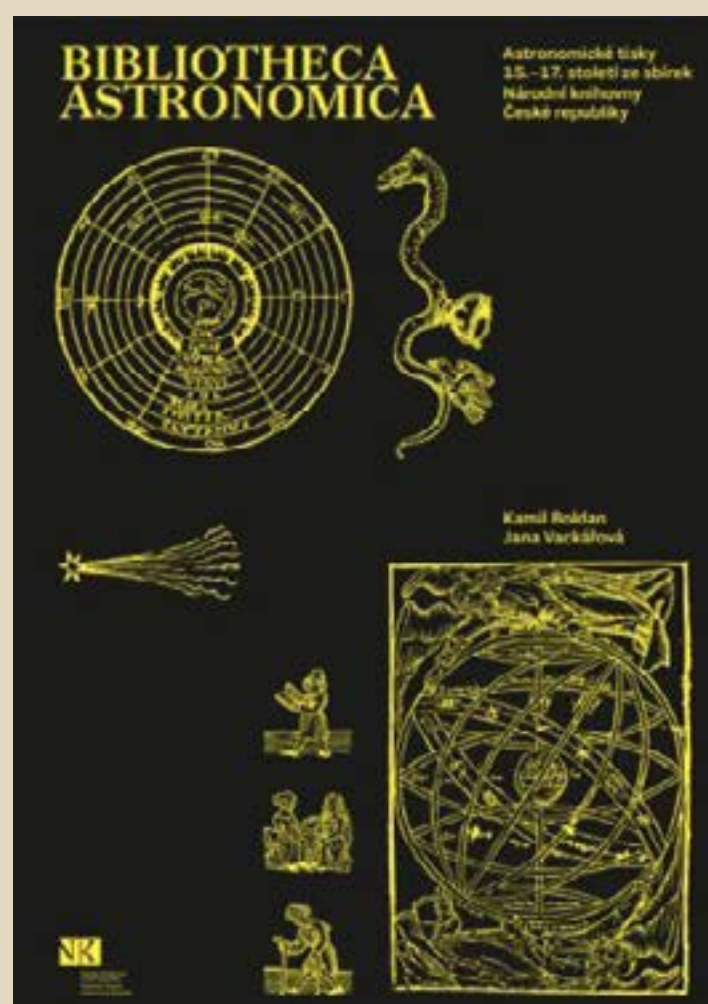
Marek Fapšo, Lucie Heilandová, Tomáš Klimek,
Pavel Kordík, Michael Lužný, Martin Wihoda

Zrcadlo Čechů. Kosmova kronika a české dějiny

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2025. 387 stran. ISBN 978-80-7050-829-9.

460 Kč

Publikace, jíž si připomínáme 900. výročí úmrtí kronikáře Kosmy, obsahuje studie, které vznikly v rámci autorského kolektivu jako součást hledání odpovědi na otázky spojené s osobností tohoto prvního českého letopisce a jeho Kronikou Čechů. Texty se staly východiskem pro koncepci výstavy a slouží jako podklad pro zpřístupnění jejích hlavních témat návštěvníkům. Nabízejí různé pohledy na Kosmovu kroniku – jako literární dílo, historický pramen, kulturní fenomén i předmět pozdější recepce – a kladou důraz na to, jak se v průběhu staletí měnilo její čtení, interpretace i společenská role. Zahrnut je přehled dochovaných rukopisů s textem Kosmovy kroniky opatřený výkladem a katalogová část s reprodukcemi jak jednotlivých opisů kroniky, tak dalších dokumentů a artefaktů s tématem souvisejících.

Kamil Boldan a Jana Vackářová

Bibliotheca astronomica: astronomické tisky 15.–17. století ze sbírek Národní knihovny České republiky

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2024. 173 stran. ISBN 978-80-7050-811-4.

Neprodejně, publikace ke stažení

https://www.nkp.cz/file/71da62f473f4b2435e-4da693e64a5d69/3829/ba2024_katalog.pdf

Kritický katalog ke stejnojmenné výstavě konané 18.10.–18.12.2024, Galerie Klementinum

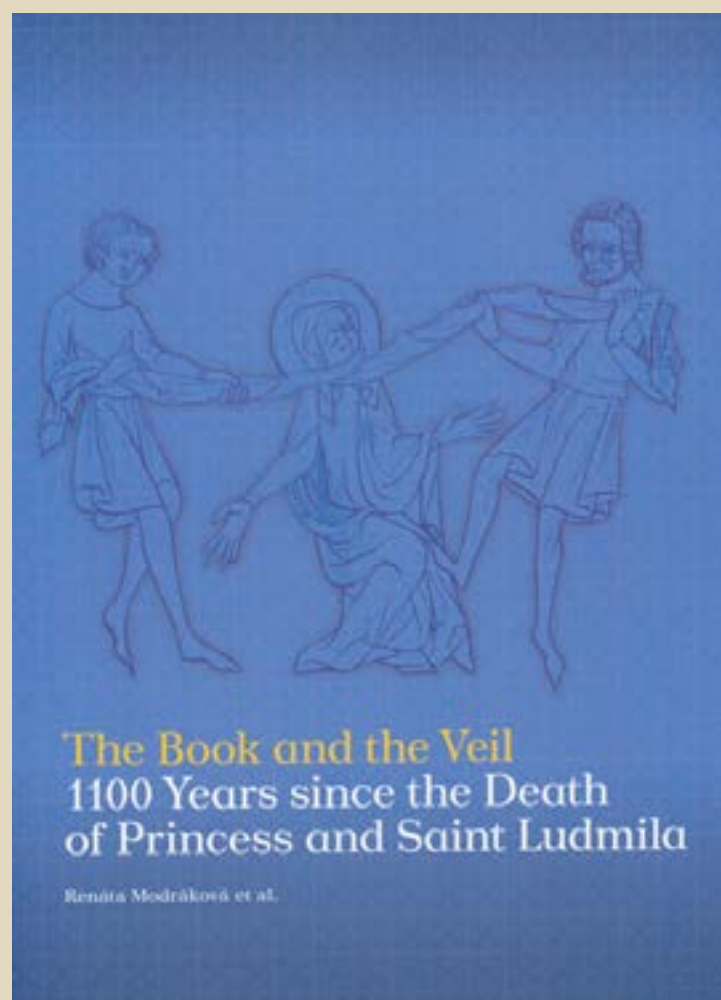

Renáta Modráková a kol.

Kniha a závoj: 1100 let od úmrtí kněžny a světice Ludmily

1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky, 2022. 271 stran. ISBN 978-80-7050-768-1.

350 Kč

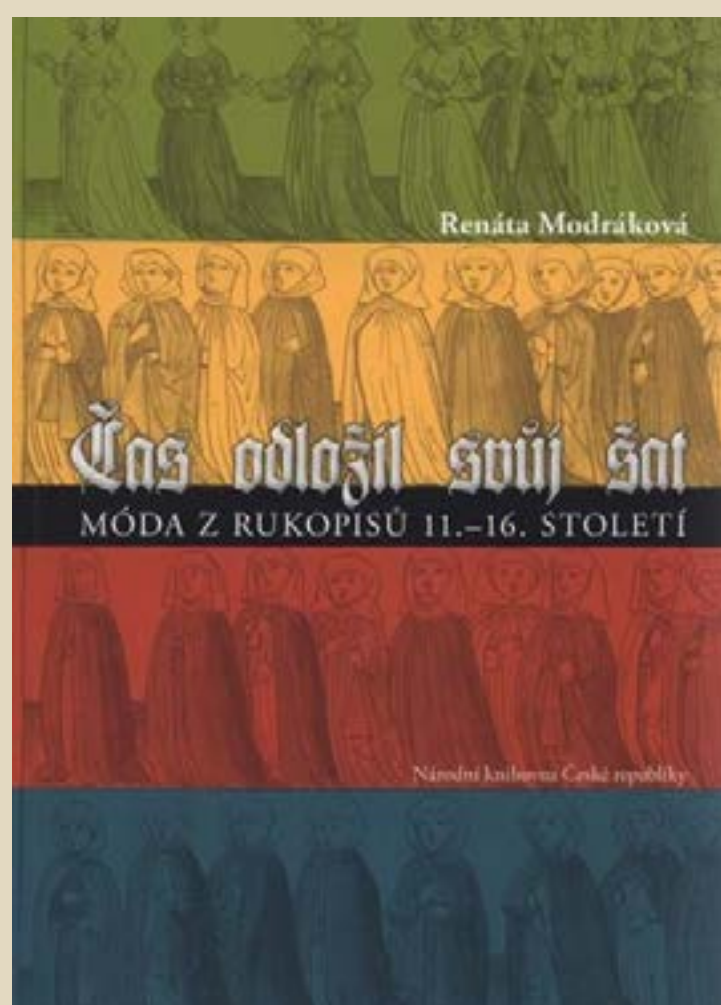
Renáta Modráková

The book and the veil: 1100 years since the death of Princess and Saint Ludmila

First edition. Prague: National Library of the Czech Republic, 2023. 279 stran. ISBN 978-80-7050-790-2.

350 Kč

Kniha přibližuje odkaz svaté Ludmily v písemné kultuře českého středověku a novověku, a to i v kontextu stejnojmenné výstavy uskutečněnou v Národní knihovně ČR.

Renáta Modráková

Čas odložil svůj šat: móda z rukopisů 11.-16. století.

1. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky, 2008. 92 s. ISBN 978-80-7050-550-2.

160 Kč

Renáta Modráková

Time has laid its attire aside: fashion in manuscripts from the 11th-16th centuries

1st ed. Prague: National Library of the Czech Republic, 2008. 99 s. ISBN 978-80-7050-551-9.

160 Kč

Vývoj odívání v rozpětí od jedenáctého století až do počátku sedmnáctého století podle společenských skupin, od nejmocnějších a nejbohatších až po lidi na okraji společnosti.

Alena Richterová a kol

Jezuité a Klementinum

1. vyd. Praha: Národní knihovna ČR, 2006. 199 s. ISBN 80-7050-485-4.

150 Kč

Alena Richterová a Ivana Čornejová

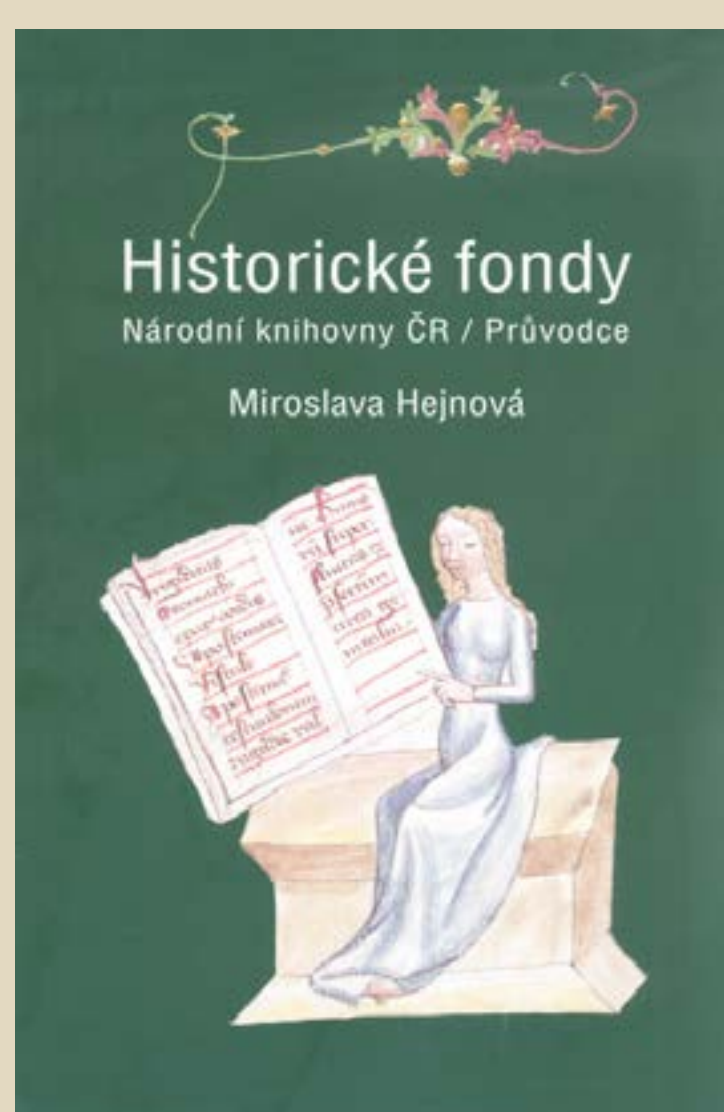
The Jesuits and the Clementinum

1st ed. Prague: National Library of the Czech Republic, 2006. 209 s. ISBN 80-7050-487-0.

150 Kč

Výstavní katalog vydaný ku příležitosti stejnojmenné výstavy. První polovina publikace obsahuje stati zabývající se působením jezuitů v Českých zemích, stať o výstavbě Klementina a také informace o zdejších členech řádu, kteří se zapsali do dějin vědy a umění. Do druhé části knihy byly zahrnuty popisné texty k vystaveným exponátům a některé jejich fotografie.

OSTATNÍ

Miroslava Hejnová

Historické fondy Národní knihovny ČR: průvodce

1. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky, 2007. 80 s. ISBN 978-80-7050-483-3.

100 Kč

Přehled o skladbě historického knižního fondu Oddělení rukopisů a starých tisků NK ČR a zpřístupnění jeho jednotlivých částí prostřednictvím katalogů a speciálních soupisů.

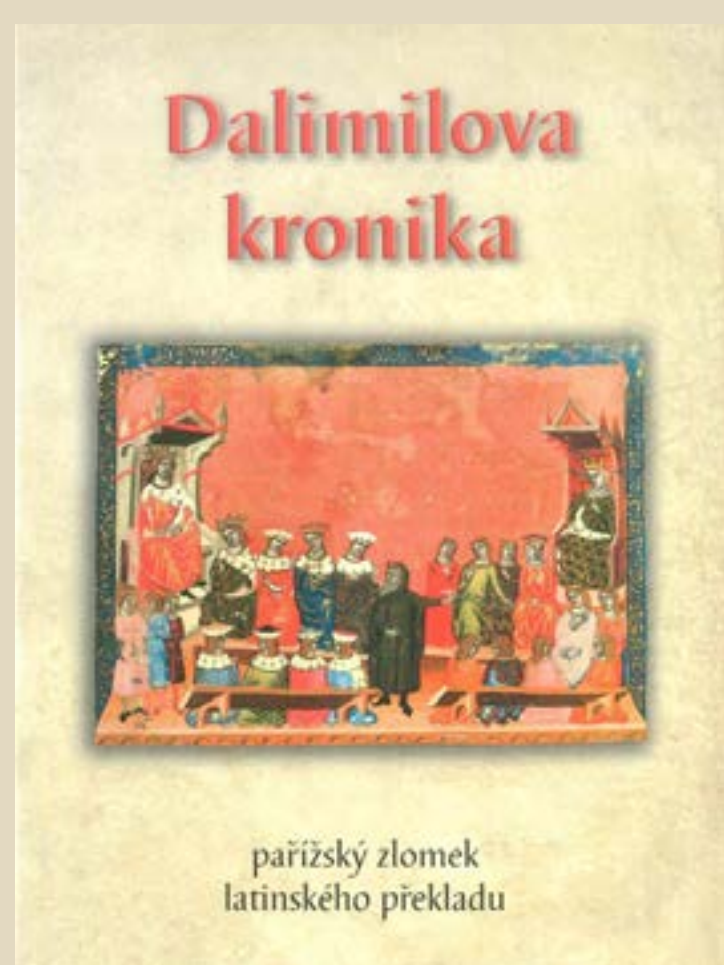
Národní knihovna České republiky a Vlasta Faltysová

Rukověť tištěných knihovních fondů Národní knihovny České republiky: od prvotisků do konce 19. století

1. vyd. Praha: Národní knihovna České republiky, 2006. 342 s. ISBN 80-7050-456-0.

200 Kč

Publikace se věnuje knižnímu fondu Národní knihovny, podává přehled o jeho dějinách, organizaci a oborové struktuře.

Dalimilova kronika: pařížský zlomek latinského překladu

1. vyd. Praha: Gloriet ve spolupráci s Národní knihovnou České republiky, 2005. [28] s. ISBN 80-86644-64-2.

80 Kč

Faksimile rukopisného zlomku Dalimilovi kroniky.